

Materiál na 12. rokovanie
Mestského zastupiteľstva vo Veľkom Mederi v roku 2020

Stanovisko
hlavného kontrolóra mesta k návrhu rozpočtu mesta na rok 2021
vrátane programového rozpočtu mesta na rok 2021 a k viacročnému
rozpočtu vrátane programového rozpočtu na roky 2022-2023

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo vo Veľkom Mederi

B e r i e n a v e d o m i e Stanovisko hlavného kontrolóra mesta k návrhu rozpočtu mesta na rok 2021 vrátane programového rozpočtu mesta na rok 2021 a k viacročnému rozpočtu vrátane programového rozpočtu na roky 2022-2023

Predkladá : Mgr. Albert Nagy
hlavný kontrolór mesta

Spracoval: Mgr. Albert Nagy

S T A N O V I S K O

hlavného kontrolóra mesta k návrhu rozpočtu mesta na rok 2021 vrátane programového rozpočtu na rok 2021 a k viacročnému rozpočtu vrátane programového rozpočtu na roky 2022-2023

V zmysle § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu mesta na rok 2021 vrátane programového rozpočtu na rok 2021 a k návrhu viacročného rozpočtu vrátane programového rozpočtu na roky 2022-2023.

A. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA STANOVISKA

Pri spracovaní stanoviska som vychádzal z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu na roky 2021 - 2023 a návrhu rozpočtu na rok 2021 (ďalej len „návrh rozpočtu“) z hľadiska zákonnosti, ako aj z hľadiska metodologickej správnosti a odbornosti jeho zostavenia a predloženia na schválenie mestskému zastupiteľstvu (ďalej len „MsZ“).

Pre rok 2021 bol v zmysle platných predpisov vypracovaný programový rozpočet, ktorý je založený na plánovaní úloh a aktivít subjektov samosprávy v nadväznosti na ich priority a rozloženie disponibilných rozpočtových zdrojov do programov a podprogramov s dôrazom na výsledky a efektívnosť vynakladania rozpočtových prostriedkov.

Návrh rozpočtu vrátane finančných operácií bol zostavený ako vyrovnaný a zároveň napĺňa aj ostatné zákonom stanovené podmienky v súlade s § 10 ods. 7 zákona č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov. Príprava rozpočtu plne rešpektuje povinnosť ustanovenú v § 9 o viacročnom rozpočte ako aj prechodné ustanovenie uvedené v § 21 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého sa viacročný rozpočet obce alebo vyššieho územného celku na nasledujúce rozpočtové roky zostavuje od roku 2006, počnúc rokom 2007.

Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Stanovisko bolo spracované na základe predloženého návrhu rozpočtu na rok 2021 vrátane programového rozpočtu na rok 2021 a viacročného rozpočtu, vrátane programového rozpočtu na roky 2022 - 2023, ktorý bol vypracovaný v súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách miestnej a územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

1. Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu

1.1. Súlad so všeobecne záväznými predpismi

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi:

- zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene

a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.

- zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.
- zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z. n. p.
- zákon č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p.
- zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z. n. p.
- zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov
- zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti
- nariadením vlády č. 668/2004 o rozdelení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy

1.2. Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami Mesta Veľký Meder

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými nariadeniami mesta:

- VZN č. 173/2015 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších novelizácií
- VZN č. 139/2012 O zásadách pridelovania nájomných bytov v meste Veľký Meder
- Zásady rozpočtového hospodárenia mesta Veľký Meder
- VZN č. 187/2016 O poskytovaní dotácií z rozpočtu mesta Veľký Meder
- VZN č. 35/2012, 172/2015 O nakladaní a hospodárení s majetkom mesta Veľký Meder
- VZN č. 163/2014 O dani z nehnuteľnosti
- ako aj s ostatnými záväznými nariadeniami a predpismi mesta Veľký Meder

1.3 Dodržanie informačnej povinnosti zo strany Mesta Veľký Meder

Návrh rozpočtu bol zverejnený na úradnej tabuli mesta dňa 26.11.2020 v zákonom stanovenej lehote (najmenej 15 dní pred jeho schválením) v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

2. Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu

- návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením č. MF/014589/2020-421 dodatok č. 20, ktorým sa mení a dopĺňa opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. decembra 2004 č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších predpisov, ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy (zverejneným vo Finančnom spravodajcovi pod č. 8/2020 v znení neskorších opatrení), pričom rozpočtová klasifikácia je záväzná aj pri zostavovaní rozpočtov obcí,

- návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2021 až 2023 č. MF/009077/2020-411 (zverejnenej vo Finančnom spravodajcovi č.6/2020).
- funkčná klasifikácia sa použije v zmysle Vyhlášky Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 257/2014 Z. z. ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (SK COFOG).

B. TVORBA NÁVRHU ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný podľa § 9 ods.1 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p. na:

- a) **rozpočet na príslušný rozpočtový rok - rok 2021**
- b) **rozpočet na rok nasledujúci po príslušnom rozpočtovom roku - rok 2022**
- c) **rozpočet na rok nasledujúci po roku, na ktorý sa zostavuje rozpočet podľa písmena b) - rok 2023.**

Viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky mesta, v ktorom sú v rámci pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov mesta najmenej na 3 rozpočtové roky.

Viacročný rozpočet na roky 2021 – 2023 je zostavený v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet mesta na príslušný rozpočtový rok.

V súlade s Príručkou na zostavenie návrhu rozpočtu na roky 2021 až 2023 č. MF/009077/2020-411, **záväzným rozpočtom je rozpočet na príslušný rozpočtový rok, teda na rok 2021**, pričom rozpočet na nasledujúce dva rozpočtové roky, t.j. na roky 2022 a 2023, je orientačný a bude sa upresňovať v ďalšom rozpočtovom roku.

Príjmy a výdavky rozpočtov **na roky 2022-2023** v zmysle § 9 ods.4 zákona č. 583/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov teda **nie sú záväzné**.

Navrhovaný viacročný rozpočet na roky 2021-2023 sa v súlade s § 10 ods. 3 až 7 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy vnútorne člení na:

- a) **bežný rozpočet, t.j. bežné príjmy a bežné výdavky,**
- b) **kapitálový rozpočet, t.j. kapitálové príjmy a kapitálové výdavky**
- c) **finančné operácie, t.j. príjmové a výdavkové finančné operácie**

Návrh rozpočtu je zostavený v programovej štruktúre. Výdavkovú časť rozpočtu tvorí 14 programov a 74 podprogramov.

Vo viacročnom rozpočte na roky 2021 – 2023 sú vyjadrené finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu v rámci financovania prenesených kompetencií štátu, finančné vzťahy k štátnym fondom a fondom EÚ, k zriadeným právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám, ktorým sa poskytujú prostriedky z rozpočtu, ako aj k rozpočtom iných obcí a k rozpočtu vyššieho územného celku.

Súčasťou viacročného rozpočtu sú podľa § 9 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z. aj

údaje podľa osobitného predpisu (Čl. 9 ods. 1 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti), čo je v zhode s § 4 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z..

V súlade s § 4 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov súčasťou rozpočtu je aj schválený rozpočet verejnej správy na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu verejnej správy za predchádzajúce dva rozpočtové roky.

C. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Na schválenie mestskému zastupiteľstvu je predložený návrh rozpočtu mesta na rok 2021 formou viacročného rozpočtu na roky 2022 a 2023 a návrh viacročného programového rozpočtu mesta na roky 2021 – 2023, ako strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky mesta, v ktorom sú v rámci jeho pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov mesta, najmenej na tri rozpočtové roky. Obsahuje východiská tvorby rozpočtu, predpokladaný vývoj príjmovej a výdavkovej časti bežného a kapitálového rozpočtu v predložených kvantitatívnych ukazovateľoch podľa programovej štruktúry rozpočtu. Obsahuje jednotlivé programy a podprogramy s ich príslušnými zámermi a cieľmi.

Návrh celkového rozpočtu mesta vrátane finančných operácií na rok 2021 sa predkladá ako vyrovnaný a rovnako aj návrh na roky 2022 – 2023.

V nasledujúcich tabuľkách je uvedená sumarizácia návrhu rozpočtu na roky 2021-2023:

Rozpočet celkom €

Rozpočtové roky	Oč. Skut. 2020	2021	2022	2023
Príjmy celkom	7 915 728	10 251 884	7 415 421	7 935 701
Výdavky celkom	7 915 728	10 251 884	7 415 421	7 935 701
Hospodárenie mesta + prebytok, - schodok	0	0	0	0

Bežný rozpočet €

Rozpočtové roky	Oč. Skut. 2020	2021	2022	2023
Bežné príjmy celkom	7 222 518	7 626 484	7 622 155	7 882 435
Bežné výdav. celkom	4 930 118	5 354 136	5 221 157	5 470 776
Hospodárenie mesta + prebytok, - schodok	+ 2 292 400	+ 2 272 348	+ 2 400 998	+ 2 411 659

Kapitálový rozpočet €

Rozpočtové roky	Oč. Skut. 2020	2021	2022	2023
Príjmy celkom	13 929	1 693 704	0	0
Výdavky celkom	103 999	2 066 223	165 000	135 000
Hospodárenie mesta + prebytok, - schodok	- 90 070	- 372 519	- 165 000	- 135 000

Finančné operácie €

Rozpočtové roky	Oč. Skut. 2020	2021	2022	2023
Príjmy celkom	641 581	893 996	15 566	15 566
Výdavky celkom	749 435	699 349	197 088	197 749
Hospodárenie mesta + prebytok, - schodok	- 107 854	+ 194 647	- 181 522	- 182 183

Podnikateľská činnosť €

Rozpočtové roky	Oč. Skut. 2020	2021	2022	2023
Podnikateľské príjmy celkom	0	0	0	0
Podnikateľské výdavky celkom	0	0	0	0
Hospodárenie mesta + prebytok, - schodok	0	0	0	0

Mimorozpočtové zdroje €

Rozpočtové roky	2020	2021	2022	2023
Mimorozpočtové príjmy celkom	37 700	37 700	37 700	37 700
Mimorozpočtové výdavky celkom	2 132 176	2 132 176	2 132 176	2 132 176
Hospodárenie mesta + prebytok, - schodok	- 2 094 476	- 2 094 476	- 2 094 476	- 2 094 476

Návrh rozpočtu mesta vrátane finančných operácií na rok 2021 je zostavený ako vyrovnaný, z toho bežný rozpočet ako prebytkový a kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový, finančné operácie sú rozpočtované ako prebytkové. Schodok kapitálového bude krytý prebytkom bežného rozpočtu a z prostriedkov prebytku finančných operácií.

Príjmová časť

1. Vývoj príjmovej časti rozpočtu za roky 2009 – 2023

Rok	Rozpočet príjmov celkom	Rozpočet príjmov po úprave celkom	Skutočnosť plnenia príjmov celkom	% plnenia
2009	5 648 101	6 866 095	6 956 532	101
2010	7 244 264	6 114 587	5 001 834	82
2011	7 440 213	6 595 086	6 712 732	101
2012	6 300 680	6 583 923	5 609 191	85

2013	5 219 156	6 494 554	6 718 130	103
2014	5 212 238	6 541 801	6 245 313	95
2015	5 781 143	6 865 672	7 056 266	103
2016	5 638 048	6 573 295	7 037 878	107
2017	6 262 369	7 114 981	7 521 272	106
2018	6 567 063	8 209 725	8 155 191	98
2019	8 098 860	8 837 968	8 273 454	93
2020	8 599 260	9 007 135	Odhad 7 915 728	87
2021	10 251 884			
2022	7 715 421			
2023	7 935 701			

Z prehľadu rozpočtovaných príjmov vrátane príjmových finančných operácií je zrejmé, že výška skutočných celkových príjmov v roku 2020 (odhadovaných) je nižšia o **1 091 407 €** oproti rozpočtovaným celkovým príjmom po úprave v roku 2020, čo nie je veľmi negatívne z dôvodu, že ťažiskom pre tento trend sú bežné príjmy. Z hľadiska celkového rozpočtu je **relatívne pozitívne**, že v roku 2020 bola celková výška príjmov stanovená **skutočne pragmaticky**, čo sa v konečnom dôsledku **nepotvrdilo porovnaním rozpočtu a odhadovanej skutočnosti. Znak opatrnosti pri zostavovaní príjmovej časti rozpočtu na rok 2020 sa viac-menej potvrdil presnosťou čísel ale konečný odhadovaný príjem značne zaostáva za očakávaním.**

Na tomto poklese sa podieľajú kapitálové príjmy (- 168 975 €) a príjmy z finančných operácií (- 343 947 €), ale aj bežné príjmy vykazujú pokles (- 578 485 €) v odhade uvedeného obdobia. Samozrejme by bolo veľmi pozitívne, ak by bolo možné rozpočtovať maximálne možnú výšku kapitálových príjmov, **avšak z cudzích zdrojov, čo by znamenalo úspešnosť mesta pri predkladaní projektov.** Na rok 2021 je rozpočtovaná výška celkových príjmov vyššia o (+ 2 336 156 €) oproti predpokladu v roku 2020. **Je ale otázne či sa aj v tomto rozpočte nebude opakovať situácia z predchádzajúceho rozpočtového obdobia. Tendencie pri hospodárení s verejnými financiami a majetkom mesta tomu nasvedčujú a aj môj názor sa prikláňa skôr k tejto skutočnosti. Pokiaľ by ale došlo k opaku bol by to veľmi pozitívny stav ba ideálny ale aby to tak aj bolo, musel by nastať zásadný obrat zo strany vedenia mesta v hospodárení s verejnými financiami.**

1.1.Vývoj bežných príjmov za roky 2009 – 2023

Rok	Rozpočet bežných príjmov celkom	Rozpočet bežných príjmov po úprave celkom	Skutočnosť plnenia bežných príjmov celkom	% plnenia
2009	4 480 582	4 569 364	4 650 905	101
2010	4 037 632	4 023 977	4 013 038	99
2011	4 432 891	4 295 789	4 504 568	95
2012	4 440 262	4 594 217	4 698 433	102
2013	4 460 196	4 688 787	4 916 252	105

2014	4 752 113	4 766 692	4 719 284	99
2015	4 987 831	5 329 234	5 468 928	103
2016	5 358 148	5 564 997	6 084 309	109
2017	5 779 050	6 030 090	6 471 499	107
2018	6 386 391	6 607 461	6 933 709	105
2019	7 132 900	7 230 083	7 199 430	99
2020	7 794 681	7 801 003	Odhad 7 222 518	92
2021	7 626 484			
2022	7 662 115			
2023	7 882 435			

Čo sa týka bežných príjmov, **trend zvyšovania bežných príjmov nezostal zachovaný oproti minulým rokom**. Odhad skutočného plnenia bežných príjmov v roku 2020 je v porovnaní s rokom 2019 **vyšší o 23 088 € čo nie je vôbec pozitívne**.

V rozpočte na rok 2021 sa uvažuje s výškou bežných príjmov na vyššej úrovni, ako je odhadovaná výška skutočného plnenia v roku 2020 resp. uvažuje sa s nárastom, a to o **403 966 €**, čo je **pozitívne ale vzhľadom na predchádzajúce obdobie je otázne či to bude splniteľný cieľ aj keď tento nárast je iba ½ z minulého obdobia**. Optimizmom nás naplňa len ten fakt, že tento trend nebude sústavný resp. znižovanie celkovej výšky bežných príjmov nebude oproti prijatému rozpočtu pravidelné.

Z môjho pohľadu je tento rozpočet bežných príjmov nie až tak realistický, aj keď v celku sleduje potvrdený vývoj, vychádza z možností mesta, rešpektuje overené a zaužívané zásady a postupy, ktorých skladba je viac-menej konštruktívna. **Zásada opatrnosti a obozretnosti, ktorá nie je až tak zrejماً z rozpočtu bežných príjmov, je veľmi opodstatnená** hlavne vo väzbe na prípadné riziko neplnenia príjmov z podielových daní, nedofinancovanie niektorých kompetencií samosprávy zo strany štátu čo predstavuje aj určité riziko z pohľadu naplnenia bežných príjmov.

1.1.1 Vývoj daňových príjmov za roky 2009-2023

Rok	Rozpočet daňových príjmov celkom	Upravený rozpočet daňových príjmov celkom	Skutočnosť plnenia daňových príjmov celkom	% plnenia
2009	2 721 797		2 670 739	98
2010	2 362 285		2 347 969	99,3
2011	2 646 430		2 727 430	97,3
2012	2 793 246		2 783 605	99
2013	2 768 500	2 784 577	2 862 225	103
2014	2 959 500	2 968 930	3 010 346	101
2015	3 081 494	-	3 251 117	106
2016	3 335 183	-	3 659 094	109
2017	3 539 903	3 673 313	3 852 617	105
2018	4 025 862	4 053 072	4 190 235	103

2019	4 392 274	4 392 274	4 464 766	101
2020	4 620 568	4 620 568	Odhad 4 376 290	95
2021	4 543 540			
2022	4 814 938			
2023	5 044 612			

Daňové príjmy sú tvorené výnosom dane z príjmov fyzických osôb – podielové dane zo štátneho rozpočtu, majetkovými daňami za tovary a služby, t.j. daňami, ktoré mesto vyberie od svojich občanov, a to najmä daň z nehnuteľnosti a poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad. Daňové príjmy vždy tvorili najstabilnejšiu a najvýznamnejšiu zložku rozpočtu mesta. Táto skutočnosť sa nemení ani v roku 2021. Daňové príjmy mesta v návrhu rozpočtu tvoria **59,57%** (minulý rozpočtový rok to bolo 59,26 %) z bežných príjmov mesta. V roku 2020 by to bolo **60,59%** (minulý rozpočtový rok to bolo 63,81 %). (Odhad), aj keď sa v tomto prípade jedná o pokles o 1,02 %.

1.1.2 Prehľad vývoja podielových daní:

Rok	Rozpočet podielových daní celkom	Upravený rozpočet podielových daní celkom	Skutočnosť plnenia podielových daní celkom	% plnenia
2009	1 960 494		1 872 149	95
2010	1 527 995		1 530 490	101
2011	1 937 130	1 878 332	1 861 161	96
2012	1 935 000		1 839 151	95
2013	1 788 000	1 802 850	1 933 261	107
2014	1 839 151	1 933 261	2 021 132	105
2015	2 155 494		2 238 645	104
2016	2 306 183		2 513 895	109
2017	2 473 703		2 709 728	109
2018	2 903 162	2 930 372	3 049 354	104
2019	3 228 574	3 228 574	3 285 268	102
2020	3 357 068	3 357 068	Odhad 3 254 462	97
2021	3 244 740			
2022	3 516 238			
2023	3 745 912			

Významným príjmom rozpočtu je podiel na výnose dane z príjmov fyzických osôb poukazovaný územnej samospráve zo štátneho rozpočtu. Podielové dane predstavujú v rozpočte mesta základný zdroj bežných výdavkov. Mesto z tejto čiastky financuje výdavky na výkon originálnych kompetencií, ktorými sú aj kompetencie na úseku školstva, t.j. materské školy, základné školy – príspevok na stravu, základná umelecká škola, školské jedálne, centrum voľného času, výdavky na ŠKD, ŠJ, dotácie pre ZŠ a v sociálnej sfére opatrovateľská služba. Z týchto zdrojov sú tiež financované i kompetencie, ktorých výkon mestu vyplýva z ďalších právnych noriem. Ide o prevod podielových daní do rozpočtu

mesta, ktoré by mali byť prevedené do rozpočtu mesta v zmysle zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení dane z príjmov územnej samospráve.

K vývoju podielových daní by som uviedol, že samotný trend nárastu výšky podielových daní v celoslovenskom meradle sa v primeranej miere odzrkadľuje aj v našom meste .

Pokles obyvateľov od roku 2009 sa v určitej miere prejavuje v podielových daniach. Treba poznamenať, že mnohé úlohy a služby, ktoré musí mesto zabezpečiť, musia byť zabezpečené rovnako aj pri nižšom resp. zníženom počte obyvateľov.

Na rok 2014 tento výnos dane z príjmov fyzických osôb pre samosprávy podľa zákona č. 564/2004 Z. z. predstavoval 64,5 %.

Na rok 2015 tento výnos dane z príjmov fyzických osôb pre samosprávy podľa zákona č. 564/2004 Z. z. predstavoval 65,7 %.

Na rok 2016 tento výnos dane z príjmov fyzických osôb pre samosprávy podľa zákona č. 564/2004 Z. z. predstavuje 68,5 % - 2 366 749 Eur. Výnos dane sa pre rok 2016 predpokladá pre mestá a obce **vyšší** ako v roku 2015.

Na rok 2017 tento výnos dane z príjmov fyzických osôb pre samosprávy podľa zákona č. 564/2004 Z. z. predstavuje 70,0 % - 2 473 703 Eur. Výnos dane sa pre rok 2017 predpokladá pre mestá a obce **vyšší** ako v roku 2016.

Na rok 2018 tento výnos dane z príjmov fyzických osôb pre samosprávy podľa zákona č. 564/2004 Z. z. predstavuje 70,0 % - 2 930 372 Eur. Výnos dane sa pre rok 2018 predpokladá pre mestá a obce **vyšší** ako v roku 2017.

Na rok 2019 tento výnos dane z príjmov fyzických osôb pre samosprávy podľa zákona č. 564/2004 Z. z. predstavuje 70,0 % - 3 152 608 Eur. Výnos dane sa pre rok 2019 predpokladá pre mestá a obce **vyšší** ako v roku 2018.

Na rok 2020 tento výnos dane z príjmov fyzických osôb pre samosprávy podľa zákona č. 564/2004 Z. z. predstavuje 70,0 % - 3 357 068 Eur. Výnos dane sa pre rok 2020 predpokladá pre mestá a obce **vyšší** ako v roku 2019.

Na rok 2021 tento výnos dane z príjmov fyzických osôb pre samosprávy podľa zákona č. 564/2004 Z. z. predstavuje 70,0 % - 3 244 740 Eur. Výnos dane sa pre rok 2021 predpokladá pre mestá a obce **nižší** ako v roku 2020.

Je zrejmé, že aj z dôvodu poklesu počtu obyvateľov mesto nemôže mať skutočne citeľný a evidentný prospech z celoštátneho pozitívneho trendu zvyšovania podielových daní, ako to majú iné mestá a obce.

S vyššie uvedenou skutočnosťou je nevyhnutné počítať z pohľadu „**Vis maior**“ (Pandémia - Covid-19) **a uvažovať s týmto faktom hlavne vo výhľadových a koncepcných materiáloch mesta, ktoré majú dopad na rozpočet.**

1.1.3 Prehľad vývoja príjmov z dane z nehnuteľností

Rok	Rozpočet dane z nehnuteľností celkom	Skutočnosť plnenia dane z nehnuteľností celkom	% plnenia
2009	424 882	424 882	100
2010	434 800	464 318	107
2011	434 800	471 427	108
2012	440 000	499 719	113,5
2013	530 000	527 340	99
2014	530 000	582 214	110
2015	530 000	586 438	111
2016	560 000	587 636	104
2017	565 000	582 056	103
2018	565 000	584 640	103
2019	600 000	574 631	95
2020	600 000	Odhad 600 000	100
2021	610 000		
2022	610 000		
2023	610 000		

Nárast dane z nehnuteľnosti na základe odhadovanej skutočnosti v roku 2020 (odhad) oproti roku 2019 by predstavoval **25 369 €**, čo je celkom **pozitívne** už len z dôvodu, že mestské zastupiteľstvo na rok 2020 nezvyšovalo dane, teda **ten pozitívny trend môže byť dôsledkom zvýšenej efektivity správy daní kde samozrejme určitú negatívnu úlohu hrá aj nárast neplatičov ako aj neefektívne vymáhanie daňových nedoplatkov bývalým exekútorským úradom v Dunajskej Strede v predchádzajúcich obdobiach . (Opatrenie v tomto smere uvádzam na inom mieste). Túto skutočnosť bude potrebné v budúcnosti riešiť razantnejšie.** Čo sa týka samotného rozpočtu na rok 2020, výška dane z nehnuteľnosti bola odhadovaná správne. Na rok 2021 je rozpočtovaný príjem dane z nehnuteľnosti na približne rovnakej úrovni (+ **10 tis eur**) v porovnaní s odhadom na rok 2020. **Odporúčam vyvinúť maximálne úsilie z dôvodu vymoženia čo najvyššej čiastky z balíka tzv. starých nedoplatkov a samozrejme efektívnou správou tejto dane predchádzať nárastu tzv. nových nedoplatkov z predpisov resp. vyrubenia v roku 2021.**

Efektívna správa daní a efektívne vymáhanie nedoplatkov by mohlo predstavovať určitú **rezervu príjmov v rozpočte.**

Výnos dane z nehnuteľností v návrhu rozpočtu vychádza zo schváleného rozpočtu roku 2020. Výnos ostatných miestnych daní (daň za psa, za nevýherné hracie automaty, za predajné automaty, daň za užívanie verejného priestranstva je navrhnutý na vyššej úrovni schváleného rozpočtu roku 2020. Návrh rozpočtu príjmov počíta, vzhľadom na skutočné predpokladané plnenie výnosu dane z ubytovania za rok 2020 s návrhom rozpočtu na rok 2021 z tejto dane pokles o 150 tis € . Výber poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad pre rok 2020 (Odhad) bude ppne rovnaký ako bolo plánované, napriek tomu

sa v rozpočte príjmov uvažuje o nepatrnom (+6 200,00 eur) náraste týchto príjmov. Mesto si kladie za cieľ z dosiahnutých výnosov pokrývať náklady na likvidáciu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu, čo sa mu však za uplynulé roky darilo iba čiastočne. **V tomto smere navrhujem každoročne vykonať analýzu skutočných nákladov na odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu s cieľom následného zníženia týchto nákladov a zvýšenia hospodárnosti, efektivity a účinnosti vykonávania tejto služby.**

Za najambicióznejší cieľ mesta v oblasti daní pre rok 2021 považujem snahu znížiť daňové pohľadávky. Naplnenie tohto cieľa je pre mesto dôležité, aj keď výsledky minulých rokov tento trend viac-menej zaznamenávajú. Ak sa nepodarí nájsť nástroj na vymáhanie daňových pohľadávok a na ich následné znižovanie a z tohto titulu napĺňanie daňových príjmov, výsledkom bude len realita v podobe zvýšenia daní pre fyzické a právnické osoby bez dopadu na tých, ktorí si svoje daňové povinnosti neplnia.

1.1.4 Prehľad vývoja príjmov za komunálny odpad a drobný stavebný odpad

Rok	Rozpočet na komunálny odpad celkom	Skutočnosť plnenia rozpočtu na komunálny odpad celkom	% plnenia
2009	232 357	232 357	100
2010	240 000	240 451	100
2011	240 000	242 729	101
2012	240 000	248 700	103
2013	260 000	202 413	77
2014	260 000	194 444	74
2015	210 000	213 593	102
2016	260 000	246 850	94
2017	263 500	248 639	94
2018	260 000	230 146	88
2019	260 000	235 479	90
2020	343 800	Odhad 343 800	100
2021	350 000		
2022	350 000		
2023	350 000		

Z prehľadu zostavenia rozpočtu poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad na rok 2021 je zrejmé, že výška poplatku sa rozpočtuje na rok 2021 rovnako ako v roku 2020.

V roku 2020 bude odhadovaný skutočný výber tohto poplatku v porovnaní s rokom 2019 na vyššej úrovni o 108 321 €. Z dôvodu, že medzi počtom obyvateľov a vyrubenými poplatkami za komunálny odpad je priamo úmerný vzťah, stagnácia resp. znižovanie príjmu z tohto poplatku je logickým vyústením znižovania prípadne stagnácie počtu obyvateľov ako aj nízka disciplinovanosť obyvateľov pri úhradách poplatku za komunálny odpad. Momentálne v tomto smere predpokladám za reálnejšie sumu 300 tis. Eur oproti plánovanej sume ako to aj vyplýva zo skutočností predchádzajúcich období..

Zvyšovanie výberu týchto poplatkov nevidím reálne, preto nebude možné pri týchto poplatkoch uvažovať ani o miernej rozpočtovej rezerve, naopak, rizikové vidím ešte aj naplnenie týchto rozpočtovaných príjmov v roku 2020 z dôvodu zlej finančnej situácie časti obyvateľstva (nárast neplatičov), neustáleho zhoršovania tejto skutočnosti napriek zvyšovaniu intenzity vymáhania nedoplatkov. Z pohľadu participácie na rozpočte ide o nosné príjmy bežného rozpočtu.

U administratívnych poplatkov a platieb ide najmä o:

Rok	Rozpočet administrat. poplatkov	Upravený rozpočet administrat. poplatkov	Skutočnosť plnenia príjmu administrat. poplatkov	% plnenia
2018			289 680	
2019			248 433	
2020	301 593	301 593	Odhad 209 750	
2021	301 893			
2022	304 893			
2023	304 893			

Administratívne poplatky, ktoré sú vyberané v zmysle platných právnych predpisov – sú rozpočtované vo výške **301 893,00 €**

V porovnaní s upraveným rozpočtom roku 2020 bude (**odhadovaný**) príjem z týchto poplatkov nižší o - **91 843,00 eur**. *Z uvedenej skutočnosti ako aj vzhľadom na skutočné príjmy predchádzajúcich rokov považujem rozpočet príjmov z administratívnych poplatkov za príliš predimenzovaný – nereálny. Prikláňal by som sa skôr k sume okolo 220 tis eur.*

Výška príjmov z administratívnych poplatkov a iných poplatkov a platieb je závislá od počtu vykonaných legislatívnych úkonov v priebehu roka. Ide o príjem za povolenie prevádzkovania výherných prístrojov, bežné správne poplatky, ktoré sa vyberajú za mestský úrad, cintorínsky poplatok, predaj služieb súvisiacich s prenájmom priestorov, príjem za materské školy a školské zariadenia, príjem za stravné, poplatok za znečistenie ovzdušia, príjem z predaja služieb v periodiku mesta.

Sú tvorené z nasledujúcich položiek – príjmov.

Ostatné poplatky - správne
Pokuty, penále a iné sankcie za porušenie predpisov
IOMO - príjem za asistovanú službu
Za predaj výrobkov, tovarov a služieb - cintorínsky poplatok
Za predaj výrobkov, tovarov a služieb
Za materské školy a školské zariadenia
Za stravné - dôchodcovia
ŠJ BB - príjem za stravné
ŠJ Žel. - príjem za stravné
Poplatok za znečistenie ovzdušia

1.1.5 Prehľad vývoja príjmov z dane z ubytovania

Rok	Rozpočet dane z ubytovania celkom	Skutočnosť plnenia rozpočtu dane z ubytovania celkom	% plnenia
2009	89 000	67 852	76
2010	145 000	89 845	62
2011	89 000	138 471	155
2012	160 000	182 020	113
2013	170 000	184 826	108
2014	170 000	190 881	112
2015	170 000	201 715	117
2016	200 000	298 000	149
2017	230 000	302 103	131
2018	290 000	316 177	109
2019	295 000	354 274	120
2020	310 000	Odhad 160 000	51
2021	310 000		
2022	310 000		
2023	310 000		

1.2 Vývoj nedaňových príjmov

Rok	Rozpočet nedaňových príjmov celkom	Upravený rozpočet nedaňových príjmov celkom	Skutočnosť plnenia rozpočtu nedaňových príjmov celkom	% plnenia
2009	658 534	787 983	718 956	91
2010	359 707	398 272	402 930	101,1
2011	555 677	570 177	654 896	114,8
2012	482 850	513 854	573 913	111,7
2013	500 039	559 074	647 638	116
2014	477 829	497 629	536 768	108
2015	471 464	665 125	665 920	100
2016	661 670	667 784	782 691	117
2017	663 730	680 977	810 424	119
2018	745 703	820 294	888 719	108
2019	809 670	846 819	725 415	85
2020	818 430	818 430	Odhad 517 850	63
2021	957 264			
2022	821 764			
2023	821 764			

Tieto príjmy sú tvorené z príjmov z vlastníctva majetku, z administratívnych poplatkov, úrokov a výnosov z vkladov, z nepriemyselného a náhodného predaja a služieb, z iných nedaňových príjmov. Do príjmov z vlastníctva majetku patria príjmy z nájomného.

U nedaňových príjmov, t.j. príjmov z podnikania a z vlastníctva majetku, príjmov z administratívnych a iných poplatkov, sa uvažuje so zvyšovaním týchto príjmov oproti predpokladu z roku 2020 a snahou je zvýšenie trendu plnenia týchto príjmov oproti predchádzajúcimi rozpočtovými rokmi.

U príjmov z vlastníctva majetku upozorňujem na skutočnosť, že za uplynulé roky dochádzalo k ich miernemu zvýšeniu. Tento trend bol zaznamenaný na príjmovej strane rozpočtu až do ppného odhadu na rok 2020 (**192 tis. Eur**). Bolo by to o (**274 tis eur**) menej ako v upravenom rozpočte na rok 2020.!!! Tieto príjmy napriek tomu už v súčasnosti nestačia a v budúcnosti nebudú stačiť ani na opravy a udržiavanie majetku vo vlastníctve mesta, a vôbec sa nedá uvažovať s možnosťou, že by z týchto príjmov (cez dosiahnutý prebytok bežného rozpočtu) mohlo byť financované jeho zhodnocovanie.

V prípade nedaňových príjmov boli posledné roky mimoriadne úspešné z pohľadu plnenia rozpočtu. V rokoch 2015 bola skutočnosť oproti predchádzajúcemu roku vyššia o 129 152 €. Skutočnosť na rok 2016 je už vyššia o 117 000 € v porovnaní so skutočnosťou roku 2015. Skutočnosť na rok 2017 je už vyššia o 27 733 € v porovnaní so skutočnosťou roku 2016. Skutočnosť na rok 2018 je už vyššia o 78 295 € v porovnaní so skutočnosťou roku 2017. Skutočnosť na rok 2019 je už **nižšia** o **163 304 €** v porovnaní so skutočnosťou roku 2018.

Odhad týchto príjmov za rok 2020 sa javí o 207 565 € nižší ako v predchádzajúcom roku 2019.! Na rok 2021 je rozpočet stanovený v týchto príjmoch s nárastom zhruba o **439 tis. €** vyššie od odhadovanej skutočnosti na rok 2020. *Z uvedenej skutočnosti ako aj vzhľadom na skutočné nedaňové príjmy predchádzajúcich rokov považujem rozpočet nedaňových príjmov za príliš predimenzovaný – nereálny. Prikláňal by som sa skôr k sume okolo 600 tis eur. (Je nutné predpokladať že negatívne reštrikcie-opatrenia /aj v prípade Termálu s r. o./ v spojitosti so situáciou Covid-19 budú ovplyvňovať príjmy aj v budúcom rozpočtovom roku. Ide o značnú položku na príjmovej strane.)*

Granty/Transfery

Odhad roku 2020

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s dotáciami, ktoré budú poskytované mestu z rozpočtov jednotlivých rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených kompetencií s ďalšími dotáciami zo ŠR a účelovými dotáciami z rozpočtov obcí v celkovej rozpočtovanej výške **2 355 683 €**. (**Upravený rozpočet 2 362 005 €**. – **Odhad na rok 2020 je cca.: 2 328 378 €**.) Z tejto sumy boli plánované transfery v rámci verejnej správy vo výške 2 304 314 €. Prevažnú časť tvoril transfer na prenesené kompetencie v oblasti školstva vo výške 1 782 550 €.

Plánovaný príjem (98,57%) je o niečo nižší, nakoľko ani v minulosti tieto dotácie zo strany štátu neboli splnené na 100%.

Plán na rok 2021

V návrhu rozpočtu sa uvažuje s dotáciami, ktoré budú poskytované mestu z rozpočtov jednotlivých rozpočtových kapitol v rámci financovania prenesených

kompetencií s ďalšími dotáciami zo ŠR a účelovými dotáciami z rozpočtov obcí v celkovej rozpočtovanej výške **2 125 680 €**. Z tejto sumy sú plánované transfery v rámci verejnej správy vo výške **2 074 310 €**. Prevažnú časť tvorí transfer na prenesené kompetencie v oblasti školstva vo výške **1 808 298 €**. Plánovaný príjem je o niečo nižší, nakoľko ani v minulosti tieto dotácie zo strany štátu neboli splnené na 100%.

1.3 Vývoj kapitálových príjmov

Rok	Rozpočet kapitálových príjmov celkom	Upravený rozpočet kapitálových príjmov celkom	Skutočnosť plnenia rozpočtu kapitálových príjmov celkom	% plnenia
2009	925 403	1 954 615	1 986 301	101
2010	1 984 218	946 180	58 807	6
2011	1 364 540	794 040	873 507	110
2012	968 236	990 736	59 923	6
2013	8 500	554 350	578 893	104
2014	0	601 243	584 882	97
2015	0	125 449	197 132	157
2016	0	325 454	378 660	116
2017	0	195 111	192 068	98
2018	25 635	42 935	113 550	264
2019	242 704	227 886	26 352	11
2020	182 904	182 904	Odhad 13 929	7
2021	1 693 704			
2022	0			
2023	0			

Mesto v návrhu rozpočtu rozpočtuje plnenie kapitálových príjmov v 121 násobnej výške oproti predpokladu roku 2020. Rozpočet vlastných kapitálových príjmov súvisí s plánom predaja kapitálových aktív a so schopnosťou ho zrealizovať v plánovanej vecnej i finančnej štruktúre. Toto sa mestu v minulosti nedarilo, nevykonával sa predaj prebytočného majetku mesta. Tento trend zjavne pokračuje.

Nie je mi jasné z akého dôvodu v návrhu rozpočtu na rok 2021 neboli zohľadnené uznesenia MsZ č. 5-MsZ/2020-7/a , a 7/b zo dňa 27.5.2020 ako aj 10-MsZ/2020-7/b zo dňa 21.10.2020 v ktorých sa MsZ uznieslo o predaji pozemku na účely ďalšieho využitia ako priemyselného parku spôsobom OVS. Podľa predbežných aj opatrných výpočtov a kalkulácií by predaj priniesol mestu ppne sumu vo výške 4 mil. eur. Tu by bola možnosť rozhodnúť takto získané prostriedky využiť buď na eventuality nákup nehnuteľností pre mesto alebo tieto finančné prostriedky presunúť na investície pomocou ktorých by mesto dokázalo zvýšiť príjmy v rozpočte.

Z uvedeného dôvodu odporúčam v oblasti kapitálových príjmov sa zamerať práve na využívanie externých zdrojov a hľadať spôsoby prezentovania úspešných

projektov. Rovnako odporúčam spracovávať každoročne vhodnou formou prehľad predložených projektov (polročne) v hodnotovom vyjadrení (vynaložené finančné prostriedky) a rovnako prehľad úspešných ako aj neúspešných projektov, čo môže byť aj motivačným a zároveň hodnotiacim prvkom pri využívaní eurofondov resp. iných externých zdrojov (napr. nadácie, fondy).

Výdavková časť

2. Vývoj výdavkovej časti rozpočtu za roky 2009 – 2023 (€)

Rok	Rozpočet výdavkov celkom	Upravený rozpočet výdavkov celkom	Skutočnosť plnenia rozpočtu výdavkov celkom	% plnenia
2009	7 040 588	6 866 095	5 109 178	74
2010	7 244 264	6 114 587	5 001 831	82
2011	7 145 286	6 386 028	6 232 521	97
2012	5 885 306	6 168 549	5 364 035	87
2013	5 217 722	6 493 120	6 357 316	98
2014	5 212 238	6 539 801	6 229 113	95
2015	4 429 985	5 509 607	5 213 961	95
2016	5 638 048	6 573 295	6 308 384	95
2017	6 262 369	7 114 981	6 943 012	98
2018	6 567 063	8 209 725	7 420 002	90
2019	7 795 228	8 837 968	7 732 222	87
2020	8 599 260	9 007 135	Odhad 7 915 728	87
2021	10 251 884			
2022	7 715 421			
2023	7 935 701			

2.1 Vývoj bežných výdavkov (€)

Rok	Rozpočet bežných výdavkov celkom	Upravený rozpočet bežných výdavkov celkom	Skutočnosť plnenia rozpočtu bežných výdavkov celkom	% plnenia
2009	3 462 740	3 501 908	3 425 337	98
2010	3 118 100	3 269 878	3 085 563	94
2011	3 220 524	3 222 086	3 232 121	100
2012	3 433 357	3 218 949	3 396 247	105
2013	3 061 311	3 422 707	3 347 843	97
2014	3 245 336	3 279 501	3 219 890	98
2015	3 416 590	3 706 888	3 501 881	94

2016	3 483 475	3 736 940	3 567 236	95
2017	3 865 779	4 060 723	4 011 792	99
2018	4 286 794	4 554 075	4 317 806	88
2019	4 763 091	4 890 985	4 700 085	96
2020	5 519 081	5 227 491	Odhad 4 930 118	94
2021	5 354 136			
2022	5 221 157			
2023	5 470 776			

V predpoklade roku 2020 predstavuje nárast bežných výdavkov oproti skutočnosti roku 2019 **230 tis. €**. Na rok 2021 sa rozpočtuje nárast približne o **424 tis. €** oproti predpokladu roku 2020. *Z porovnania rozpočtu rokov 2021/2020 (predpoklad) v percentuálnom vyjadrení vyplýva, že nárast bežných príjmov predstavuje + 5,30 %, a nárast bežných výdavkov predstavuje + 7,92 %, čo znamená, že mesto plánuje resp. rozpočtuje s vyšším tempom nárast výdavkov, ako je očakávaný stav plánovaných príjmov v roku 2020, čo nie je pozitívny trend z hľadiska rezervy (ukazuje sa tu o niečo užší manévrovací priestor pri zvyšovaní bežných príjmov pri zabezpečení potrebných výdavkov v porovnaní s predchádzajúcim rozpočtovým rokom).*

V roku 2021 sa uvažuje so zvýšením rozpočtu bežných výdavkov cca o **424 018 €** oproti predpokladanému rozpočtu výdavkov roku 2020. Aj v roku 2021 sa uvažuje s nárastom rozpočtu výdavkov na platy zamestnancov mesta.

2.2 Vývoj mzdových výdavkov (€)

Rok	Rozpočet mzdových výdavkov celkom	Upravený rozpočet mzdových výdavkov celkom	Skutočnosť plnenia rozpočtu mzdových výdavkov celkom	% plnenia
2009	1 196 757		1 138 976	95
2010	1 157 673		1 102 094	95
2011	1 102 094		1 086 553	98
2012	959 138		973 399	101
2013	954 096		973 717	102
2014	1 012 489		1 069 620	105
2015	1 117 854	1 187 952	1 170 415	98
2016	1 157 758	1 251 132	1 220 613	97
2017	1 413 297	1 468 068	1 489 168	101
2018	1 548 012	1 612 175	1 557 846	97
2019	1 797 882	1 808 794	1 737 489	96
2020	2 024 257	2 026 364	Odhad 1 976 307	97
2021	2 000 210			
2022	1 946 718			
2023	2 022 348			

V oblasti osobných výdavkov bol v súlade s platnou organizačnou štruktúrou zapracovaný legislatívny vplyv súvisiaci s platovými postupmi, odchody zamestnancov do dôchodku a valorizácia tarifných plátov v súlade s Nariadením vlády SR. Zamestnancom v štátnej a verejnej správe sa zvyšovali platy v roku 2019 o desať percent a v roku 2020 taktiež o desať percent na základe nariadenia Vlády SR.

2.3 Vývoj prevádzkových výdavkov (tovary a služby)

	Skutoč. 2019	Návrh rozpočet 2020	Uprav. rozpočet 2020	Odhad rozpočet 2020	Návrh rozpočet 2021	Návrh rozpočet 2022	Návrh rozpočet 2023
631- Cestovné náhrady	3 143	3 400	3 400	2 700	3 850	3 850	3 850
632- Energie, voda a komunik.	139 796	162 041	173 941	181 141	176 841	167 541	168 541
633- Materiál	167 254	224 195	223 998	238 688	251 563	242 633	246 983
634- Dopravné	11 842	11 433	11 433	11 083	14 713	11 933	11 933
635-Údržba	400 338	378 653	370 103	319 438	380 143	399 334	439 334
636- Nájomné na prenájom	24 553	24 752	22 752	20 852	24 772	24 752	25 052
637-Služby	1 003 156	1 050 330	1 041 495	940 952	1 075 323	1 026 059	1 089 577

Výdavky na tovary a služby sú naplánované na **1 927 205 €**. Oproti predpokladanému odhadu prevádzkových výdavkov schváleného a upraveného rozpočtu roku 2020 ide o zvýšenie týchto výdavkov o **212 351 €, čo hodnotím menej pozitívne**.

Zvýšené výdavky oproti predpokladu na rok 2020 sú naplánované na rok 2021 na položkách 634 – dopravné, 637 – služby, 633 – materiál, 636 – nájomné, 635 – údržba, 631 – cestovné a naopak k zníženiu prichádza u položky, 632 – energie.

2.4 Vývoj kapitálových výdavkov (€)

Rok	Rozpočet kapitálových výdavkov celkom	Upravený rozpočet kapitálových výdavkov celkom	Skutočnosť plnenia rozpočtu kapitálových výdavkov celkom	% plnenia
2009	925 403	2 208 892	636 903	29
2010	2 726 623	1 705 659	652 551	38
2011	2 649 309	1 888 489	1 587 870	84
2012	1 360 656	1 411 957	620 637	44
2013	715 125	1 091 045	1 086 231	99
2014	446 625	1 450 496	1 150 751	79
2015	709 623	776 584	760 382	94

2016	448 325	862 249	709 013	82
2017	586 545	1 171 091	984 555	84
2018	327 852	1 495 203	810 858	54
2019	845 162	1 718 347	845 162	49
2020	898 033	898 033	Odhad 103 999	11
2021	2 066 223			
2022	165 000			
2023	135 000			

Mesto počíta s krytím kapitálových výdavkov iba z vlastných zdrojov (minimálne), dotácií a prostriedkami z rezervného fondu. V tejto súvislosti je potrebné upozorniť na dve riziká:

Prebytok bežného rozpočtu ako zdroj krytia kapitálových výdavkov je veľmi problematický a závisí od hospodárenia mesta, odporúčam racionalizovať spotrebu mesta, šetriť výdavky a zabezpečiť plynulé plnenie vlastných daňových a nedaňových príjmov.

Vzhľadom aj k skutočnosti že mesto bude dosahovať nižší prebytkový bežný rozpočet ako v minulosti (2018, 2019) a finančná kondícia mesta nie je na požadovanej úrovni (aj keď nie je najhoršia), prijatie ďalších úverov bude potrebné vzhľadom aj na tieto skutočnosti vždy poriadne zvážiť. V budúcnosti odporúčam využívať možnosti ďalšieho úverového alebo obdobného zaťaženia mesta iba vo vyslovene najnutnejších a najpotrebnejších investičných prípadoch. Výška odhadovaných kapitálových výdavkov na rok 2020 predstavuje sumu **103 999 €**. , V rozpočte na rok 2021 sa počíta s nárastom kapitálových výdavkov na sumu **2 066 223 Eur** z čoho skoro celú položku tvoria výdavky súvisiace s realizáciou nových investícií (1 683 704 Eur z dotácie) a výdavky súvisiace s realizáciou nových stavieb z (vlastných zdrojov 15 000 Eur a z rezervného fondu 367 519 Eur).

K realizovaniu rozvojových programov plánovaných z vlastných zdrojov odporúčam pristúpiť až po zrealizovaní výhľadu príjmov (*priemyselný park*) , **nakoľko bežný rozpočet je tak exaktne (dôsledne, presne) nastavený, že by neustál financovanie všetkých plánovaných úloh kapitálového rozpočtu.**

3. Finančné operácie (€)

Finančné operácie sú súčasťou rozpočtu mesta, avšak v zmysle zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu. Prostredníctvom finančných operácií v príjmovej časti sa vykonávajú prevody z peňažných fondov, čerpanie návratných zdrojov financovania prípadne predaj majetkových účastí.

3.1. Príjmové finančné operácie sa predpokladajú v roku 2021 v celkovej sume **893 996 Eur**. Mesto z prostriedkov peňažných fondov plánuje previesť do príjmov rozpočtu sumu 375 823 Eur na základe platných uznesení MsZ, ďalej z nevyčerpaných prostriedkov na náhradnú výsadbu sumu 28 397 Eur, z prostriedkov z fondu opráv na financovanie splátok úveru na rekonštrukciu bytového domu č.3300 sumu 10 566 Eur. Príjem kaucie sa

predpokladá v sume 5 000 Eur. Zostatok dotácie z predchádzajúceho roka predstavuje sumu 74 210 Eur, vratka z návrat. fin. výpomoci bude 400 000 Eur.

3.2. Výdavkové finančné operácie sa predpokladajú v roku 2021 v celkovej sume 699 349 Eur.

Prostredníctvom finančných operácií vo výdavkovej časti sa vykonávajú splácanie istín, realizácie účasti na majetku, poskytovanie návratných finančných výpomocí.

Projekt RIS.SAM

S účinnosťou od 01.01.2014 sú obce povinné poskytovať MF SR potrebné údaje o svojom hospodárení na účely zostavenia návrhu rozpočtu verejnej správy, návrhu štátneho záverečného účtu a návrhu súhrnnej výročnej správy SR. Tieto údaje poskytujú obce prostredníctvom rozpočtového informačného systému pre samosprávu RIS.SAM v správe MF. Tieto povinnosti obce sú riešené v § 12 ods. 4 a § 21d zákona č. 583/2004 Z. z. v rámci novely, ktorá bola zverejnená v zbierke zákonov pod číslom 426/2013 Z. z.

V tejto súvislosti považujem za dôležité **upozorniť** na novelizované znenie § 14 Zmeny rozpočtu a rozpočtové opatrenia zákona č. 583/2004 Z. z. v zmysle ktorého po termíne 31. august príslušného roka je možné vykonávať len také zmeny rozpočtu, ktorými sa nezvýši schodok rozpočtu obce. V tomto kontexte je potrebné spomenúť aj Európsky systém účtov ESA 1995, ktorý slúži pre systematický a detailný popis ekonomiky resp. výsledku hospodárenia obce prostredníctvom kalkulačky na výpočet výsledku hospodárenia v metodike ESA 95 (vykonávame mesačne).

Stanovisko k stavu a vývoju dlhu mesta, k záväzkom po lehote splatnosti

Národná rada SR sa dňa 8. decembra 2011 uzniesla na ústavnom zákone č. 493/2011 o rozpočtovej zodpovednosti. Ústavný zákon nadobudol účinnosť 1. marca 2012 s výnimkou ustanovení Čl. 6 ods. 3 a 4, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2015. V zmysle Čl. 6 ods. 3 citovaného ústavného zákona ak celková suma dlhu obce alebo vyššieho územného celku dosiahne 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a viac, obec alebo vyšší územný celok sú povinní zaplatiť pokutu, ktorú ukladá ministerstvo financií, a to vo výške 5 % z rozdielu medzi celkovou sumou dlhu a 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Povinnosť uplatňovať ustanovenie odseku 3 sa neuplatní počas 24 mesiacov počnúc prvým dňom nasledujúcim po dni, v ktorom sa uskutočnilo ustanovujúce zasadnutie mestského zastupiteľstva alebo zastupiteľstva vyššieho územného celku, ak nebola vo voľbách ako nový starosta, nový primátor alebo nový predseda územného celku zvolená tá istá osoba, ako v predchádzajúcom volebnom období.

V nadväznosti na tento ústavný zákon bol novelizovaný zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení

niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1.1.2014, ale niektoré články nadobúdajú účinnosť 1.1.2015 a 1.1.2017. Novelou okrem sa okrem iného sprísnila pravidlá používania návratných zdrojov financovania, podmienky zadlžovania obcí a zaviedli sa nové povinnosti pre hlavného kontrolóra.

Hlavný kontrolór je od 01.01.2015 povinný sledovať počas rozpočtového roka stav a vývoj dlhu, pričom už **dosiahnutie hranice celkového dlhu 50 %** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka **je povinný bezodkladne oznámiť ministerstvu financií.**

Čo sa týka celkovej sumy úverovej zadlženosti mesta , jej výška je nasledovná:

K 31.12.2020 bude mať mesto prijatých celkom 9 úverov, 1 kontokorentný úver a 1 finančnú výpomoc. Z toho 4 úvery boli prijaté zo Štátneho fondu rozvoja bývania na výstavbu nájomných bytov. Do celkovej sumy dlhu mesta sa nezapočítajú záväzky z úveru poskytnutého zo ŠFRB na výstavbu nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za nájomné byty.

V zmysle uznesenia č. 06-MsZ/2020-4/c Mesto Veľký Meder uzatvorilo so spoločnosťou UniCredit Bank kontokorentný úver na poskytnutie výpožičky mestskej spoločnosti TSM v sume **400 000 Eur** a na základe uznesenia č. 8-MsZ/2020-16/b finančnú výpomoc od Ministerstva financií SR vo výške **180 841 Eur** na výkon samosprávnych pôsobností z dôvodu kompenzácie výpadku dane z príjmov fyzických osôb v roku 2020 v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19.

Na základe §17 ods.6 zákona č. 583/2004 Z. z. môže mesto na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak: - celková suma dlhu mesta neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a - suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku mestu z rozpočtu iného subjektu VS, prostriedky poskytnuté z EÚ a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu. Obe podmienky musia byť splnené súčasne.

Mesto k 31.12.2019 dosiahne stav komerčných úverov započítavajúcich sa do úverovej zadlženosti podľa §17 ods. 7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z. vo výške 1 672 391 €, t.j. **24,46 %** skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka (2019), pričom percentuálny podiel ročných splátok na skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka (2019) bude vo výške **6,90 %**. (*Odhad*)

Výsledok hospodárenia

Navrhovaný rozpočet mesta na rok 2021 vrátane finančných operácií je zostavený ako vyrovnaný, čím je splnená jedna zo zákonných podmienok vyplývajúca z § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zároveň možno konštatovať, že je

splnená aj požiadavka memoranda stabilizovať výdavky územnej samosprávy alebo vytvorenia prebytku rozpočtu na konci roka pri celkovej bilancii príjmov a výdavkov.

Bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový – plánovaný prebytok je vo výške + 177 872 €.

Kapitálový rozpočet ako schodkový – plánovaný schodok je vo výške - 372 519 €.

Finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov, sú prebytkové, a to vo výške + 194 647 €.

Plány mesta dosiahnuť prebytok bežného rozpočtu hodnotím pozitívne, pokladám však za dôležité upozorniť aj na ambície v roku 2020 (čo sa týkalo naplánovanej výšky prebytku bežného rozpočtu), ktoré sa s veľkou pravdepodobnosťou nepodari naplniť. Odhad - rozdiel (- 288 112 Eur). Prognóza na rok 2021 v príjmoch bežného rozpočtu nevyzerá byť takisto optimistická a aj v tomto prípade vidím riziko, že plánované bežné príjmy nebudú prekročené. To isté platí aj pre načrtnutý vývoj v rozpočtoch na roky 2022 až 2023 kde dosiahnutie vyšších prebytkov bežného rozpočtu predpokladám za prvoradý cieľ ktorému by vedenie mesta malo podriaadiť všetky svoje kroky.

Stanovisko k vývoju a k výške pohľadávok mesta

Podotýkam, že v roku 2020 bola samotná agenda vymáhania nedoplatkov spravovaná skutočne zvýšeným a výraznejším spôsobom ako v predchádzajúcom období (je zrejmé, že výška vymožennej dane exekučnou činnosťou by mohla byť výrazne vyššia v porovnaní s dobrovoľnou úhradou nedoplatkov). Táto skutočnosť by sa v roku 2021 obdobne ako v roku 2020 mala zmeniť aj vďaka uskutočnenej zmene exekútorskej kancelárie, nakoľko so stávajúcou ex. kanceláriou spolupráca nevykazovala očakávaný efekt. V tomto prípade bol daný návrh na okresný súd na zmenu exekútora a všetky nové prípady sa už priebežne odovzdávajú novej exekučnej kancelárii.

Ako ďalšie z prijatých opatrení mesto v minulosti rozbehlo spoluprácu so spoločnosťou Eras-Data Pro s r. o, **k realizácii procesov konsolidácie údajov agendového systému vo väzbe na integračnú platformu SmartMap**, ktorá už predložila výsledky validačných a verifikačných procesov agendových údajov mesta, ktoré preukázali nevyhnutnosť jednoznačnej adresno-lokalizačnej konsolidácie agendového systému mesta.

*Odporúčam **nad'alej mimoriadne sústredenie sa na efektívne vymáhanie nedoplatkov a rovnako odporúčam vyvinúť maximálne úsilie pri práci s pohľadávkami s cieľom zabrániť reťazeniu nových vznikajúcich nedoplatkov resp. pohľadávok a tým sa aktívne podieľať na naplnení rozpočtovaných príjmov v roku 2021. Z pohľadu rozvojových programov mesta považujem vymáhanie nedoplatkov resp. pohľadávok za mimoriadne dôležité práve z dôvodu zabezpečenia reálnych zdrojov na ich financovanie.***

Aj na základe vyššie uvedených údajov považujem reálne zdroje financovania prípadných ďalších rozvojových programov priamo závislé od nových zdrojov príjmu, ako aj od výšky vymožených nedoplatkov.

Zhodnotenie návrhu hospodárenia mesta na základe viacročného rozpočtu.

PROGRAMOVÝ ROZPOČET.

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v § 4 ods.5 „ Rozpočet obce obsahuje aj zámery a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce (ďalej len "program obce"). Rozpočet vyššieho územného celku obsahuje aj zámery a ciele, ktoré bude vyšší územný celok realizovať z výdavkov rozpočtu vyššieho územného celku (ďalej len "program vyššieho územného celku", ukladá samosprávam, počnúc rozpočtom na rok 2009 , uplatňovanie moderných metód tvorby rozpočtu a nových nástrojov rozpočtového procesu zameraných na plnenie stanovených cieľov za podmienok efektívneho, hospodárneho a účinného vynakladania finančných zdrojov, ktoré má mesto k dispozícii - tzv. programové rozpočtovanie.

Programový rozpočet je systém založený na plánovaní úloh a aktivít subjektov samosprávy v nadväznosti na ich priority a alokovanie disponibilných rozpočtových zdrojov do programov, s dôrazom na výsledky a efektívnosť vynakladania rozpočtových prostriedkov. Súčasťou návrhu rozpočtu na rok 2021, viacročného rozpočtu na roky 2021 až 2023 je aj Programový rozpočet mesta Veľký Meder na rok 2021 a na roky 2022 - 2023. Príjmy a výdavky rozpočtov na roky 2022 - 2023 v zmysle § 9 ods. 3 zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov nie sú záväzné.

ZÁVER

Návrh rozpočtu mesta Veľký Meder na rok 2021 a návrh viacročného rozpočtu na roky 2022 - 2023 je vypracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi - zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a Nariadením vlády č. 668/2004 o rozdelení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov, zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

Návrh programového rozpočtu na rok 2021 a roky 2022 - 2023 bol vypracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh rozpočtu bol verejne sprístupnený dňa 26.11.2020 spôsobom obvyklým (úradná tabuľa,) v zákonom stanovenej lehote, t.j. viac ako 15 dní pred jeho schvaľovaním v súlade s § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Všetky prípadné ďalšie návrhy a zmeny týkajúce sa návrhu rozpočtu pred schválením návrhu rozpočtu poslancami na zasadnutí MsZ budú v schválenej podobe pre Mestský úrad záväzné a musia byť premietnuté do konečnej podoby rozpočtu mesta na rok 2021.

**Na základe uvedených skutočností
odporúčam
mestskému zastupiteľstvu vo Veľkom Mederi predložený Návrh rozpočtu na rok
2021
schváliť**

**Návrh viacročného rozpočtu mesta Veľký Meder na roky 2022 - 2023
a
Návrh programového rozpočtu na rok 2021 a roky 2022 – 2023
zobrať na vedomie**

Vo Veľkom Mederi, dňa 10.12.2020

Mgr. Albert Nagy
hlavný kontrolór mesta